

GIEDRIUS KUPREVIČIUS

IŠ OPEROS

PRŪSAI

TRYS
MANTO
MONOLOGAI

balsui ir fortepijonui

KAUNAS

2000

GIEDRIUS KUPREVIČIUS

IŠ OPEROS

PRŪSAI

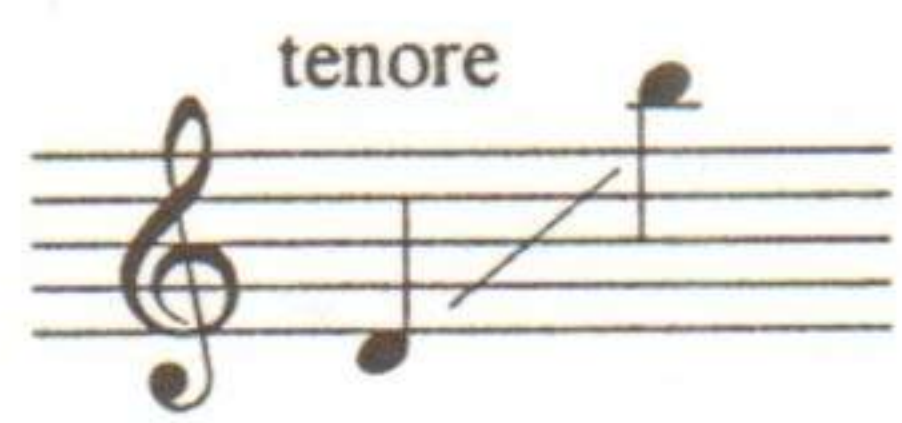
Trys
Herkaus Manto
monologai

tenorui ir fortepijonui

KAUNAS

2000

1. Beprasmė auka

monologas iš I veiksmo

Grave

(Prūsų belaisviui kryžiuočiu Hirschalsui,
Manto sužadėtinės Kristinos broliui, lemta mirti)

G. Kuprevičius

Hir - chal-sai, štai koks su - si - ti - ki-mas. Die - vų va - lia šven -

ta, ir aš ją vyk - dy-ti pri-va-lau, aš pri - va-lau. Tu ma-ne iš -

mo - kei Šven-to Raš-to, ka - ro moks-lo. Tu man bu-vai kaip tė-vas...

f

Bet aš ne-ga-lė-jau pri-im-ti ta-vo ti-

8va

kė - ji-mo ir Die - vo. Ma-ny - je te - ka prū - sų krau - jas!

(8va)

f

Aš gin - siu sa - vo Prū - si - ją i - ki mir - ties.

(Hirschalsq išveda)

p sostenuto

I-ki mir-ties. Štai dar vie - na au - ka,

mf *p* sostenuto

be-pras-mė au-ka. Ką ji iš-spręs, ką ji iš-spręs... Ar ne per -

di-de-lė mū-sų ti-kė-ji-mo kai-na: žmo-gaus mir-tis, žmo -

gaus mir-tis. Ar pri-ims die-vai šią au-ką?

O gal au-ka skaus-mas vie-nam ir gė-da gy-vie-siems?

poco a poco

mf *f*

Ka aš gi - nu? Kuo aš ti - kiu?

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and ends with a forte (*f*) dynamic. The lyrics are "Ka aš gi - nu? Kuo aš ti - kiu?". The piano accompaniment features a rhythmic pattern of triplets in both hands, with an "accel." (accelerando) marking in the right hand towards the end of the system.

ff più mosso

Dar vie-na be - pras-mė au-ka, ar ką iš-spręs, ką ji iš-spręs? Ką?!

ff più mosso *rit.*

The second system of the musical score features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is marked *ff più mosso* and contains the lyrics "Dar vie-na be - pras-mė au-ka, ar ką iš-spręs, ką ji iš-spręs? Ką?!". The piano accompaniment is also marked *ff più mosso* and includes a "rit." (ritardando) marking towards the end of the system.

mp

...ką ji iš-spręs, ką iš - spręs dar vie - na au - ka?..

mp *mp*

The third system of the musical score features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is marked *mp* and contains the lyrics "...ką ji iš-spręs, ką iš - spręs dar vie - na au - ka?..". The piano accompaniment is also marked *mp* and includes a "rit." (ritardando) marking towards the end of the system.

rit.

The fourth system of the musical score features a piano accompaniment. It includes a "rit." (ritardando) marking towards the end of the system.

2. Klasta už klastą

sinkopių monologas iš I veiksmo

Lugubre sostenuto assai

mf

f

Klas - ta už klas - tą! Ar kas ka - da su -

f portamento

pras, už ką mes ko - - - vė - mės? Ne - su - - - ge - bė - ju -

si ap - gint sa - vęs tau - ta iš - - - nyks, iš - nyks kaip rū -

kas... O gal jā su - nai - kins tar - pu -

sa - vio vai - dai. Gal ne die - vai kal - ti, kad mes

jau mir - čiai pa - - - smerk - ti? Gal ne die - vai kal -

ti, kad mes jau mir - čiai pa - smerk - ti? A

Musical score for the first system. The vocal line (treble clef) features a long note 'a' spanning across the first two measures. The piano accompaniment (grand staff) is in 3/4 time and consists of chords and moving lines in both hands.

Musical score for the second system. The vocal line (treble clef) has a rest followed by the lyrics "Kas rū - pi -". The piano accompaniment (grand staff) includes a forte (*f*) dynamic marking and features more complex rhythmic patterns.

Musical score for the third system. The vocal line (treble clef) has the lyrics "na - si tik sa - vi - mi, tas". The piano accompaniment (grand staff) continues with harmonic support.

Musical score for the fourth system. The vocal line (treble clef) has the lyrics "sa - vo tau - tą stu - mia pra - žū - tin. Per -". The piano accompaniment (grand staff) features a forte (*f*) dynamic marking and long, sustained notes in both hands.

ff

kū - ne, Per - kū - ne, ko - dèl taip ra - miai tu ste -

bi mū - sų mir - tį, ko - dèl? Ko - dèl? Ko - dèl?!

ff

8va

f

Ko - dèl?! Ko - dèl?.. ...ko -

(8va)

dèl...

3. Prūsija mana

monologas iš II veiksmo

Tragico espressivo

Piano introduction in 3/4 time, marked *f*. The music is in a minor key with a key signature of one sharp (F#). It features a somber and expressive melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand.

Vocal entry in 4/4 time, marked *f*. The melody is in a minor key with a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment consists of a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

Ma - na gen-tis, ma - na gen-tis, kas ją, kas ją be - pri - si-mins, iš -

Vocal continuation in 6/4 time. The melody is in a minor key with a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

ny - ku - sią aud - rin - gų ma - rių sū - ku-ry, kas at - mins?!

Vocal conclusion in 6/4 time. The melody is in a minor key with a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

Gal tik žu - vė - dros klyks, gal tik žu - vė-dros

klyks, žu - vē - dros... Kas jū bal - suos, šauks -

muos iš - girs prū - sū var - dā? Tai kly - kit, tai

accel.

f

šau - kit, štai dar vie - na tau - ta iš - nyks - ta! Kas iš -

girs? Kas ap - sau - gos prū - sū tau - - - - -

rit.

rit.

ta?! Tik pauš-čiai šauks ma-no gen - tį, šauks

ma - no gen - tį, šauks!

meno mosso

ff *mp*

p *f*

Šią ne-iš-ven-gia-mos žū - ties a-ki-mir-ką su jais šau-kiu: kas se-kan-tis, ir kas ap-

sau-gos ai-nių li-ki-mus? Die-vai? Ka-ra-liai? Juok-da-riai? Kas?

sfz

cantabile ampiamente

Prū-si-ja ma-na, kas at-mins ta-ve, kai iš-nyks tau-

f

ta. Tiek erd-vės šioj že-mėj ne-jau-gi tik ka-pams?

Iš-ny-ku-si gen-tis te-gu bus vi-siems per-spè-ji-mas!

Per-spè-ji-mas! Te-gu bus per-spè-ji-mas, per-spè-ji-mas.

Lento spianato

Prū-si-ja ma-na, Prū-si-ja, Prū-si-ja ma-na. Prū-si-ja ma-

na, Prū-si-ja, gen-tis ma-na! Kas jai pa-

dès? Kas jai pa - dès? Kas?

ff

TURINYS

1. Beprasmė auka.	
Monologas iš I-ojo veiksmo	2
2. Klasta už klastą.	
Sinkopių monologas iš I-ojo veiksmo	6
3. Prūsija mana.	
Monologas iš II-ojo veiksmo	10

J. Petronio leidyklos leidiniai balsui ir fortepijonui:

Banaitis K. V.	Atsiminimas
Banaitis K. V.	Rods parpulsiu
Banaitis K. V.	Tulpės
Banaitis K. V.	10 lietuvių liaudies dainų
Belazaras A.	Dainos ir romansai
Griaudžė K.	Baltijai
Gruodis J.	Liaudies dainos
Jakubėnas V.	Daug turėta mylimųjų
Jakubėnas V.	Na tai kas
Kačanauskas A.	Abejonė
Kačanauskas A.	Pradalgiuose
Kuprevičius G.	Trys Herkaus Manto monologai iš operos "Prūsai"
Kuprevičius V.	Lakštingalos giesmė
Kuprevičius V.	Tarantela
Olivieri D.	Žinau, dvejoti man netenka
Račiūnas A.	Už stalo sėdau
Račiūnas A.	Pasakykit
Raymond F.	Viskas baigsis netrukus, viskas greitai praeis
Schima O.	Mamyte!..
Strolia J.	Tolimas kaimas
Švedas J.	Trys liaudies dainos
Vainiūnas S.	Dvi dainos V. Mykolaičio-Putino eilėmis
Vainiūnas S.	Dvi dainos A. Churgino eilėmis

Prūsai... Kodėl mes vis grįžtame ir grįžtame į jų likimo erdves? Gal mus audrina ateities netikrumas, kurį gimdo dabarties būsenos ir elgsenos, gal istorinės sąžinės sumaištis, o gal tautos išnykimo baimė?

Kaip bebūtu, į "Prūsus" vedė trys šaukliai — Juozo Grušo drama "Herkus Mantas", to paties pavadinimo Marijono Giedrio filmas, kuriame skambėjo mano muzika, ir Stasio Domarko vis kartojama frazė: "reikia imtis svarbios temos". Ja ir tapo prūsai, per kuriuos galėjau ieškoti ryšių su amžininkais, praeitimi, ainiiais.

Tikro mantiškojo partiotizmo tragizmas, žūtin tautą stumiančios samiliškos išdavystės, beviltiškos Kristinos klajonės tarp dviejų dievų, tarp meilės stabams ir gyviesiems, neįtikėtinas interesų, ideologijos nuožmumas — visa tai ryžaus perteikti ganėtinai sujaudinta intonacija, "veristiniu" stiliumi, aistra, nerimu.

Kas žino, gal bent vienai dienai perspėsime vieni kitus: budėkime prie tautų aukuro.

Giedrius KUPREVIČIUS

Giedriaus Kuprevičiaus opera "Prūsai" sukurta 1996 metais pagal J. Grušo tragediją "Herkus Mantas". Premjera įvyko 1997 metų rugsėjo 1 d. Klaipėdos muzikiniame teatre. Dirigavo Stasys Domarkas.

Giedrius Kuprevičius
Trys Herkaus Manto monologai
iš operos "Prūsai"
tenorui ir fortepijonui

Autoriaus redakcija
Dailininkas *Vytautas Bačėnas*
Natografas *Darius Kučinskas*

2000.11.15. SL 677. Tir. 300 egz. Užs. 742
J. Petronio leidykla, K. Donelaičio 6, 3000 Kaunas
Spausdino UAB "Epaisas", S. Daukanto 27, 3000 Kaunas

ISMN M-706203-27-0